

LIETUVOS RESPUBLIKOS UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga. J.Tumo-Vaižganto g. 2, LT-01511 Vilnius, tel.: (8 5) 236 2444, (8 5) 236 2400,
faks. (8 5) 231 3090, el. p. urm@urm.lt, <http://www.urm.lt>
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188613242

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2019-01-10 Nr. (21, 1, 26)3-84

DĖL PASIRENGIMO JUNGTINĖS KARALYSTĖS IŠSTOJIMUI IŠ EUROPOS SAJUNGOS

Jungtinė Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystė (JK) 2019 m. kovo 30 d. išstos iš Europos Sąjungos (ES) ir taps trečiąja valstybe, jei iki to laiko neatšauks savo pareiškimo dėl išstojimo arba jei išstojimo derybų laikotarpis nebus pratęstas vienbalsiu Europos Vadovų Tarybos sprendimu.

ES ir JK derybininkai 2018 m. lapkričio 14 d. pasiekė susitarimą dėl JK išstojimo iš ES sąlygų. Europos Vadovų Taryba (50 str.) 2018 m. lapkričio 25 d. patvirtino susitarimą dėl JK išstojimo iš ES (toliau – Susitarimas dėl išstojimo) ir paragino Europos Komisiją (EK), Europos Parlamentą ir Tarybą imtis reikiamų veiksmų, siekiant užtikrinti, kad Susitarimas dėl išstojimo įsigaliotų 2019 m. kovo 30 d. ir taip būtų užtikrintas tvarkingas JK išstojimas iš ES. Įsigaliojus Susitarimui dėl išstojimo 2019 m. kovo 30 d. prasidėtų pereinamasis laikotarpis, kuris tęstųsi iki 2020 m. gruodžio 21 d. (su vienkartinio pratęsimo galimybe). Susitarimo dėl išstojimo ir pereinamojo laikotarpio įsigaliojimas padėtų užsitikrinti derybose pasiektų susitarimų dėl Lietuvos (ir ES) piliečių teisių apsaugos JK ir dėl JK finansinių įsipareigojimų įgyvendinimą, suteiktų teisinio aiškumo Lietuvos piliečiams ir verslui.

Šiuo metu vis dar neaišku, ar Susitarimą dėl išstojimo pavyks ratifikuoti JK parlamente, todėl svarbu užtikrinti tinkamą ir savalaikį pasirengimą JK išstojimui iš ES ir be susitarimo.

Atsižvelgdama į šias aplinkybes, Užsienio reikalų ministerija siūlo klausimą dėl pasirengimo galimam JK išstojimui iš ES be susitarimo apsvarstyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasitarime.

Teikiame papildomą informaciją apie pasirengimo JK išstojimui iš ES situaciją ir atliktus veiksmus tiek ES, tiek nacionaliniu lygmeniu.

EK jau yra paskelbusi tris pasirengimui skirtus komunikatus 2018 m. liepos, lapkričio ir gruodžio mėn. (pridedama). Trečiajame EK komunikate, paskelbtame 2018 m. gruodžio 19 d., valstybėms narėms siūlomos konkrečios teisėkūros priemonės ir rekomendacijos, kuriomis siekiama spręsti pačius svarbiausius klausimus ir sušvelninti galimus rimtus JK išstojimo be susitarimo padarinius. Komunikatas apima šiuos sektorius: piliečių teises, finansines paslaugas, transporto, muitų ir prekių eksporto, klimato politikos. EK siūlomos priemonės – tai vienašalės ES lygio priemonės su abipusiškumo iš JK pusės sąlyga; visos priemonės yra trumpalaikės (nuo 9 iki 24 mėn. trukmės), jos gali būti bet kada atšauktos. Šios priemonės turi būti priimtose kaip įmanoma anksčiau ir įsigaliojti iki JK išstojimo datos.

Lietuvoje atsakingos institucijos atliko pirminį JK išstojimo pasekmių vertinimą (esant ir nesant susitarimui). Vertinimo metu paaiškėjo, kad JK išstojus be susitarimo gali tekti peržiūrėti ir keisti teisės aktus, reglamentuojančius JK piliečių teisinį statusą Lietuvoje, tiesioginius mokesčius, aviaciją ir jūrų transportą, profesinių kvalifikacijų pripažinimą, Lietuvos piliečių, gyvenančių JK, socialines garantijas, fitosanitariją, gyvūninės ir negyvūninės kilmės produktų eksportą. Atsakingos institucijos taip pat įvertino politinį ir galimą finansinį poveikį Lietuvos įmokoms į ES biudžetą, jei būtų nesusitarta, ir papildomų pajėgumų poreikį muitinės srityje.

Užsienio reikalų ministerija apibendrinė institucijų pateiktus pasiūlymus ir sudarė jų sąvadą. Šis pradinis sąvadas turi būti tikslinamas, atsižvelgiant į naujausius EK pasiūlymus dėl ES lygmens teisėkūros priemonių ir informaciją, pateiktą seminaruose, skirtuose atskiriems sektoriams. Kiekviena Lietuvos institucija pagal kompetenciją yra atsakinga už situacijos ir Brexit be susitarimo pasekmių savo sektoriuje įvertinimą, atitinkamų nacionalinių pasirengimo priemonių numatymą ir įgyvendinimą.

Atsižvelgdami į pateiktą informaciją, siūlome klausimą dėl nacionalinių pasirengimo priemonių, švelninančių JK išstojimo iš ES be susitarimo pasekmes, ir joms įgyvendinti skirtų teisės aktų pakeitimų apsvarstyti viename iš artimiausių Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasitarimų ir teikiame pasitarimo protokolo išrašo projektą. Remdamiesi Vyriausybės įstatymo 45 straipsnio 2 dalies 4 punktu ir Vyriausybės kanceliarijos nuostatų 18.5 papunkčiu, siūlome protokolo išrašo projekto 2 punkte numatyti pavedimą Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijai koordinuoti su JK išstojimu iš ES be susitarimo susijusių teisėkūros priemonių įgyvendinimą.

PRIDEDAMA:

1. Pasitarimo protokolo išrašo projektas, 1 lapas.
2. Teisės aktų, skirtų pasirengti Jungtinės Karalystės išstojimui iš Europos Sąjungos be susitarimo, sąvadas, 11 lapų.
3. 2018 m. liepos 19 d. EK komunikatas Nr. COM (2018) 556 „Dėl pasirengimo Jungtinės Karalystės išstojimui iš Europos Sąjungos 2019 m. kovo 30 d.“, 18 lapų.
4. 2018 m. lapkričio 13 d. EK komunikatas Nr. (COM (2018) 880 „Pasirengimas Jungtinės Karalystės išstojimui iš Europos Sąjungos 2019 m. kovo 30 d. Veiksmų planas nenumatytiems atvejams“ ir komunikato priedai, 26 lapai.
5. 2018 m. gruodžio 19 d. EK komunikatas Nr. COM (2018) 890 „Pasirengimas Jungtinės Karalystės išstojimui iš Europos Sąjungos 2019 m. kovo 30 d. Komisijos nenumatytų atvejų veiksmų plano įgyvendinimas“, 13 lapų.

Užsienio reikalų ministras

Linas Linkevičius